

nende Art. At det skulde være for tidlig, at vi skulde kunne vente et Aar endnu uden Skade, tror jeg ikke. Tværtimod, der er stor Trang til en saadan Anstalt, og jeg er forvisset om, at have vi først faaet den, vil der ikke gaa lang Tid, ikke mere end et Aar, før der vil blive forlangt flere rundt omkring i Landet. Jeg vil henvise det ærede Medlem til selve Vestjylland, hvor der vistnok i høj Grad trænges til en saadan Anstalt. Med disse Ord skal jeg tillade mig at anbefale Lovforslaget.

Ordføreren (S. Holm): Over for det ærede Mindretals Bemærkning skal jeg blot sige et Par Ord. Spørgsmaalet, om det skal være en Stats- eller privat Anstalt, tror jeg ikke, jeg behøver at komme ind paa; thi med Hensyn dertil er der dog i Virkeligheden ingen Forskel mellem det ærede Mindretal og det Standpunkt, jeg f. Eks. repræsenterer. Jeg er kun gaaet med til en Statsanstalt, fordi det var det i Øjeblikket opnaaelige, og det ærede Mindretal er jo ogsaa tilbøjelig til at gaa med til en Statsanstalt, hvis det er den Form, hvorunder man bedst kan naa Sagen, og Mindretallet i øvrigt kan faa den Betingelse opfyldt, som det stiller. Det bliver altsaa væsentlig om denne Betingelse, jeg maa sige et Par Ord.

Mindretallet indrømmer, at dets Forslag kan føre til, at denne Sag bliver udsat et Aar eller nogle flere Aar — ingen kan jo vide, hvor længe det vil vare — ja hvis det ærede Medlem endda kunde garantere mig, at det kun vilde vare et Aar, men det kan det ærede Medlem slet ikke. Det er ikke Spørgsmaal om, at Sagen vil blive udsat og udsat paa ubestemt Tid. Saa siger det ærede Medlem, det er jo ikke nogen stor Ulykke, om det udsættes kortere eller længere. Men jeg svarer: Jo det er; thi Uddannelsen af Forstolelærerinder foregaar allerede nu rundt om i Landet, der er adskillige Mænd og Kvinder, der allerede have begyndt Skoler for Uddannelse af dem. Men de have gjort det uden at have nogen Vejledning i, hvorledes hele denne Undervisning skal tages. Og da vi ere enige om, at den maa tages paa en særegen Maade, anderledes end man hidtil har taget den i Seminarierne, saa er det virkelig meget uheldigt, om vi i disse Aaringer faa uddannet en Kreds af Forstolelærerinder, der ikke have faaet en saadan Uddannelse, som vi have tiltænkt dem og ønske, de skulle faa. Det ærede Medlem sagde, at man i Fjor ved Behandlingen af Lønningsloven ikke stillede sig saaledes, som man stillede sig i 1871, og det er ganske rigtigt. Det gjorde man ikke,

men det laa i, at Forholdene vare væsentlig anderledes. I 1871 var det saa, at det var Regeringen, der ganske særlig satte Pris paa Lønningsloven for Seminarier, og at Folketinget, som overhovedet over for de andre Lønningslove saaledes ogsaa over for denne, ønskede at undgaa den eller dog holde den saa langt nede, som det var muligt. Folketinget var ikke særlig interesseret i at faa denne Lønningslov. Derfor kunde det stille sin Betingelse og fastholde den til det sidste, og derfor kunde det faa den gennemført den Gang. Men Stillingen med Hensyn til Seminarielærernes Lønningslov er ikke ganske den samme længere. Det ærede Medlem vil vide, at i Fjor var det fuldt saa meget venstre Side, der interesserede sig for denne Lovs Gennemførelse som højre, og naar Stillingen var den, var det ikke saa let muligt som i 1871 at faa en saadan Betingelse gennemført. Men endnu mere gælder det, som jeg før sagde, over for en Lov som denne, som man jo netop fra den almindelige Befolknings Synspunkt maa ønske og kræve, og som det høje Landsting og den høje Regering forholdsvis let kunde finde sig i ikke blev til noget. Det ærede Medlem klagede ogsaa over, at Forslaget her ikke fastslog mere bestemte Planer for Undervisningen. Jeg maa sige, at det forbauser mig, at en saadan Indvending netop kom fra det ærede Medlem, for jeg troede, at han og jeg vare enige om, at man over for Undervisningen al Tid gør klogest i ikke at fastslaa alt for nøjagtige Planer i Lovens Bestemmelser. Jeg tror, at enhver Undervisning, der skal blive en virkelig levende Undervisning, bør bæres frem af Personerne, og Lovgivningsmagten gør som oftest fejl, naar den giver sig til i det enkelte at give Regler derfor. Men her er det jo saaledes, at der foreligger mere af Plan, end der plejer at foreligge Rigsdagen ved saadanne Lejligheder. Det ærede Medlem gik ud fra, hvad jeg ogsaa antager vil blive Tilfældet, at Seminarielærer Holm vil blive Forstander for denne Forstole; og i det Andragende, han har indsendt til Rigsdagen, og som findes trykt i Betænkningen, har denne Mand meget omhyggelig udviklet den Plan, som han vil følge ved Undervisningen, langt omhyggeligere, end det ellers sker ved slige Skolers Oprettelse. Hvis altsaa det ærede Medlems Forudsætning er rigtig, at denne Mand vil blive Forstander for Forstolen, have vi en temmelig tydelig Forestilling om den Plan, han vil følge. Jeg skal nu ganske vist indrømme det ærede Medlem, at man ved en Statsanstalt ingenlunde er sikker paa, hvem der i Fremtiden vil blive Skolens